

دومین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در مهندسی سازه و مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی شریف - اسفند ۱۳۹۶

عوامل مؤثر در شکل‌گیری جو ایمنی در پروژه‌های ساخت

سیدمهدی حیدری^{۱*}، سید یاسر بنی‌هاشمی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت، گروه مهندسی عمران، دانشگاه فردوسی مشهد

۲- استادیار گرایش مهندسی و مدیریت ساخت، گروه مهندسی عمران، دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه

در طول سه دهه گذشته، ادبیات ایمنی بر جو ایمنی و نقش آن در پیش‌بینی صدمات و حوادث متمرکز شده است. با این وجود، مرور و تحلیل آنچه که قبلاً در مرور ادبیات در این زمینه انجام شده وجود ندارد. از این رو انجام مروری نظام‌مند و جامع در پژوهش‌های معتبر با موضوع جو ایمنی از سال ۱۹۹۱ تا ۲۰۱۸ و شناسایی مهم‌ترین عوامل تشکیل‌دهنده جو ایمنی به منظور شناسایی معتبرترین روش برای اندازه‌گیری جو ایمنی، برای محققین و شاغلین مورد نیاز بود. نتایج نشان از رشد علاقه به مطالعات جو ایمنی در دهه اخیر دارد. کشورهای استرالیا، آمریکا و چین بیشترین تمرکز را بر روی مطالعات جو ایمنی داشته‌اند. همچنین پنج عامل تعهد مدیریت نسبت به ایمنی، نقش سرپرستان، مشارکت کارکنان، قوانین و دستورالعمل‌های ایمنی و ارتباطات ایمنی به عنوان پرتکرارترین عوامل مؤثر در شکل‌گیری جو ایمنی شناسایی شدند. در تمام این پژوهش‌ها، داده‌های مورد نیاز مطالعه از طریق پرسش‌نامه بدست آمده بود. یافته‌های این تحقیق می‌تواند مبنای قدرتمندی برای تحقیقات آینده ترسیم نموده و راهنمایی برای استفاده‌ی محققین و پیمانکاران در انتخاب مناسب‌ترین روش جهت ارزیابی و بهبود جو ایمنی در پروژه‌های ساخت ارائه نماید.

کلمات کلیدی: جو ایمنی، عوامل اندازه‌گیری، مطالعه مروری

۱. مقدمه

همه‌ساله شاهد وقوع حوادث بی‌شماری در صنعت ساختمان هستیم که ضمن ایجاد خسارت و تلفات جانی و مالی، مشکلات مدیریتی و دعاوی را نیز به دنبال دارد. طبق گزارش دفتر آمار کار آمریکا (BLS) در سال ۲۰۱۲، حوادث صنعت ساخت ۱۶ درصد از حوادث کاری همه صنایع را شامل می‌شود. براساس آمار منتشر شده از اداره بازرسی کار ایران، در سال ۱۳۹۴، ۴۵٪ از کل حوادث ناشی از کار مربوط به صنعت ساخت می‌باشد. این در حالی است که این رقم در مقایسه با متوسط جهانی حدود ۳ برابر است.

* دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت

Email: mahdiheidari1372@yahoo.com

† Bureau of Labour Statistics